

KA-3651 Seat No. _____
Diploma in Linguistics (Part-I) Examination
April / May – 2003
Phonology & Morphology : Paper – I

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 100

સૂચના : બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ ભાષા દ્વારા અવગમન કઈ રીતે થાય છે ? ભાષાનાં લક્ષણો કયાં છે ? ૨૦

અથવા

૧ પ્રતિબિંબ, પ્રતીક, લક્ષણ અને સંકેત વચ્ચેનો તફાવત ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.

૨ શબ્દ કરતાં રૂપઘટક કઈ રીતે જુદો છે ? રૂપઘટકના વિભાવને સ્પષ્ટ કરો ૨૦
અને ઉપરૂપના વિભાવની ઉપયોગિતા દર્શાવો.

અથવા

૨ રૂપના પ્રકારો ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો.

૩ નાદતંત્રીની રચના અને કાર્ય આકૃતિ અને ઉદાહરણ સાથે વર્ણવો. ૨૦

અથવા

૩ ધ્વનિઘટકનો વિભાવ સ્પષ્ટ કરી ધ્વનિ, ધ્વનિઘટક અને ઉપધ્વનિ વચ્ચેનો સંબંધ ઉદાહરણ આપી સ્પષ્ટ કરો.

૪ ગમે તે બે પર ટૂંક નોંધ લખો : ૨૦

(૧) સ્પર્શ વ્યંજનોનું નિર્માણ

(૨) સ્વરભાર, સૂર અને આરોહ-અવરોહ

(૩) અક્ષર

(૪) વાણીના શ્રવણમૂલક ધર્મો.

૫ (અ) નીચેનાં I.P.A. ચિહ્નોનું વર્ણન કરો : ૨૦

g, j, b, g, o, i, v, w, s, e

(બ) નીચેના વર્ણનો માટે I.P.A. ચિહ્નો આપો :

- (૧) મહાપ્રાણ, અઘોષ, કંઠ્ય, સ્પર્શ વ્યંજન
- (૨) અલ્પપ્રાણ, અઘોષ, મૂર્ધન્ય સ્પર્શ વ્યંજન
- (૩) ઘોષ, દન્ત્ય, સંઘર્ષી વ્યંજન
- (૪) નિમ્નકલ્પ, પૃષ્ઠ, બિનગોળાકાર સ્વર
- (૫) મધ્ય, મધ્ય સ્વર
- (૬) અઘોષ, દન્તમૂલીય, સંઘર્ષી વ્યંજન
- (૭) મૂર્ધન્ય, પાર્શ્વિક વ્યંજન
- (૮) પડજીભીવો પ્રકંપી વ્યંજન
- (૯) તાલવ્ય અર્ધસ્વર
- (૧૦) ઘોષ, તાલવ્ય, સંઘર્ષી વ્યંજન.

અથવા

૫ નીચેની સામગ્રીમાંથી રૂપઘટકો તારવો :

Pr. 3 rd sg.	Past 3 rd sg.	Noun	Past-Part
વ.કા.ત્રી.પુ.એ.વ.	ભૂ.કા.ત્રી.પુ.એ.વ.	સંજ્ઞા	ભૂત કૃ.
calati	acalat	calanam	calitam - ચાલવું - to walk
pathati	apathat	pathanam	pathitam - વાંચવું - to read
kathayati	akathayat	kathanam	kathitam - કહેવું - to tell
nrtiyati	anrtyat	nartanam	nartitam - નાચવું - to dance
gachhati	agacchat	gamanam	gamitam - જવું - to go

ENGLISH VERSION

Instruction : All questions carry **equal** marks.

1 How language communicates ? What are the characteristics features of language ? **20**

OR

1 What is the difference between an icon, a symbol, a symptom and a signal ? Explain with examples.

2 How 'morpheme' differs from 'word' ? Explain the concept **20**
and utility of the concept of 'allomorph.'

OR

2 Describe the types of morphs by quoting examples from **20**
various languages.

3 Describe the constructions and functions of vocal cards. **20**
Give diagrams and examples.

OR

3 Explain the concept of phoneme and describe the relationship
between phone, phoneme and allophone with illustrations.

4 Write short notes on any **two** : **20**

- (1) Articulation of stop consonants
- (2) Stress, tone and Intonation
- (3) Syllable
- (4) Acoustic features of speech.

5 (a) Describe the following I.P.A. symbols : **20**

g, j, b, q, o, i, u, w, s, e

(b) Give IPA symbols for the following descriptions :

- (1) Aspirated, unvoiced, velar stop consonant
- (2) Unaspirated, unvoiced, retroflex, stop consonant
- (3) Voiced, dental, fricative, consonant
- (4) Lower-mid, back, unrounded, vowel
- (5) Mid-mid-vowel
- (6) Unvoiced, alvolar, fricative, consonant
- (7) Retroflex, lateral, consonant
- (8) Uvular, trill consonant
- (9) Palatal, semivowel.
- (10) Voiced, palatal, fricative, consonant.

OR

5 Identify the morpheme from the following data :

3 rd per. sing. present	3 rd per. sing. past	Noun	Past Participal
calati	acalat	calanam	calitam – to walk
pathati	apathat	pathanam	pathitam – to read
kathayati	akathayat	kathanam	kathitam – to tell
nrtyati	anrtyat	nartanam	nartitam – to dance
gacchati	agacchat	gamanam	gatam – to go
